

Founga Ngāue 'oku Fehi'a he Laulanu

Fakamatala ki he ngaahi matu'a mo e kau tauhi

Ko e laulanu 'oku ne uesia 'a e lelei 'a e tokotaha ako, kau he ako mo e ola 'o e ako. Ko e laulanu mo e 'ulungaanga laulanu 'oku 'ikai ke kataki'i ia he ako 'a e pule'anga NSW.

'Oku 'uhinga ki he hā 'a e founga ngāue ni?

Ko e [Anti-Racism Policy](#) (Founga Ngāue 'oku Fehi'a he Laulanu) 'oku ne poupu'i 'a e faka'apa'apa mo e fetāiaki 'i he 'ataakai 'o e 'apiako. 'Oku taumu'a ke fakapapau'i ko e ngaahi faingamalie ki he ako 'oku lelei ki he tokotaha ako kotoa ta'etokanga'i honau puipuitu'a 'i honau anga fakafonua, lea pe lotu. Ko e founga ngāue:

- 'oku ne fakamo'oni'i 'a e uesia 'o e laulanu 'i he kakai 'Apolisinolo
- fakapapau'i 'oku pukepuke ma'olunga 'e he ngaahi 'apiako 'a e 'amanaki 'a e tamaiki ako kotoa pea ko ia 'e 'ikai ha kulupu 'e taha 'o e fanau ako 'e ta'ofi mei he a'usia honau lelei taha koe'uhi ko e puipuitu'a honau 'ulungaanga fakafonua, lotu pe lea
- fiema'u 'a e memipa kotoa 'o e komiuniti ako ke nau fakakaukau ki honau 'ulungaanga pea fakapapau'i ko 'enau ngāue he'ikai iku ke a'usia ai 'e he kakai kehe 'a e laulanu
- fiema'u 'a e kau ngāue kotoa ke fakakakato 'a e ako ke nau mahino'i honau ngaahi fatongia ki hono ta'ofi 'o e laulanu
- fiema'u 'a e 'apiako takitaha ke 'i ai ha taha kuo 'osi ako'i ko e 'Ofisa Fetu'utaki ki he fehi'a he Laulanu.

Ko e hā 'a e 'Ofisa Fetu'utaki ki he fehi'a he Laulanu?

Koe 'Ofisa Fetu'utaki ki he Fehi'a he Laulanu (Anti-Racism Contact Officer (ARCO)) ko e faiako kuo fili 'e he puleako 'e tokoni 'i hono taki 'o e ako ki he fehi'a he laulanu 'i he 'apiako.

- Ko e ARCO 'oku tokoni ki he puleako 'aki hono fai:
- poupu ke langa 'a e mahino he kau ngāue 'a e uesia 'o e laulanu 'i he ako 'a e tokotaha ako mo 'ene lelei
- fale'i 'a e tamaiki ako mo e kau ngāue 'i he founga ki hono tali 'o e taimi 'oku nau sio ai pe fanongo ki ha ki ha me'a 'oku hoko he laulanu
- fale'i ko e hā e founga 'e lava 'e he 'apiako 'o fakahoko ke lea'i ai 'a e laulanu.

Ko e ARCO 'oku ako'i ke fai hano fale'i ki he matu'a mo e kau tauhi, mo e kau faiako mo e tamaiki ako kau ki he founga ke solova ai 'a e [complaints](#) (lāunga) kau ki he laulanu. Kapau 'e kole, 'e lava foki 'e he ARCO ke ngāue ko e [support person or advocate](#) (tokotaha tokoni pe fokotu'u) lolotonga hono fai 'a e ngāue ki he tu'utu'uni ki he lāunga.

Ko e hā e me'a 'oku totonu keu fai kapau 'oku a'usia 'e he 'eku tamā 'a e laulanu 'i he ako?

Kapau 'oku a'usia 'e ho'o tamā 'a e laulanu 'i he ako, 'oku totonu ke ke fakalotolahi'i kinautolu ke lipooti ia ki ha faiako pe ko e 'Ofisa Fetu'utaki ki he Fehi'a he Laulanu pe te ke lipooti ia 'o fakafofonga'i ho'o tamā.

'E anga fēfē ha'aku fai ha lāunga kau ki he laulanu he ako?

Ha taha pe 'o e memipa 'o e komiuniti ako, kau ai 'a e ngaahi matu'a mo e kau tauhi mo e kau ngāue mo e tamaiki ako, 'e lava ke [make a complaint](#) (fai ha lāunga) felave'i mo e laulanu. Ko e lāunga kau ki he laulanu 'e lava ke lipooti ki he puleako, 'Ofisa Fetu'utaki ki he Fehi'a he Laulanu pe ha memipa 'o e kau ngāue. Ko e lāunga 'o e laulanu 'oku tokanga'i ia 'o hange 'oku fakamatala'i he [School Community and Consumer Complaint Procedure](#) (Komiuniti Ako mo e Founa Ngāue ki he Lāunga 'a e kau Konisiuma).

Fēfē 'a e laulanu he laini('initaneti)?

Ko e laulanu fekau'aki mo e ako 'oku hoko he laini, hange ko ha tamaiki ako 'oku nau fai ha laulanu ki ha tokotaha ako pe kulupu 'ulungaanga fakafonua, 'oku totonu ke lipooti ia ki he 'apiako 'o hange 'oku hā atu 'i 'olunga. Ki ha fale'i kau ki ho'o nofo malu he laini, vakai ki he [Online safety](#) (Malu 'i he laini) 'i he eSafety Commissioner website (eSafety Uepisaiti 'a e Komisiona).

Teu lava 'o ma'u ha fakamatala lahi ange mei fe'ia?

Ki ha fakamatala lahi ange vakai ki he [Anti-racism education](#) (Ako ki he fehi'a he laulanu).

Tokoni fakatonulea

Kapau 'oku ke fiema'u ha taha fakatonulea ke tokoni ke ke lea ki he ako pe 'ai ha'o 'apoinimeni mo ha memipa 'o e kau ngāue kataki 'o tā ki he Ngāue Fakatonulea he Telefoni 131 450 pea ke kole ha taha fakatonulea 'i ho'o lea.

Tala ki he tali telefoni 'a e fika telefoni 'a e 'apiako pea 'e tā 'a e tali telefoni ki he 'apiako pea 'ai mo e fakatonulea he laine ke tokoni atu 'i ho'omou fetalanoa'aki.

Kapau 'oku ke fiema'u ha fakatonulea lolotonga 'a e fakataha mo ha taha ngāue 'a e ako, kole ange ki he ako ke alea'i ha taha. 'E alea'i 'e he ako ha taha ke 'i ai, 'i he laini pe fakatonulea he telefoni, fakatefito ko hai 'e ma'u. He'ikai te ke totongi 'a e ngāue fakatonulea.